

Let eens op de vingernagels van de Boeddha

Kunstenares Carmen Mensink (44) maakte boeddhaschilderingen voor de Dalai Lama en geeft binnenkort een snelcursus in haar geboortestad.

1 Je reist de hele wereld over om les te geven in het schilderen van Tibetaanse rolschilderingen en boeddha's, zogenaamde 'thangka's. Waarom schilder je juist dit en bijvoorbeeld geen landschappen of huisdieren?

„Na mijn opleidingen aan de kunstacademies in Kampen en Den Haag ben ik boeddhist geworden. Gaandeweg kwam ik dan ook in aanraking met boeddhistische kunst en ben ik er dertien jaar bij een meester voor in de leer geweest. Het gedetailleer-

de werk is een vorm van meditatie. Dus voor mij was de combinatie van kunst en boeddhisme helemaal perfect.”

2 Hoe lang doe je ongeveer over een volledige tekening van een Boeddha?

„Tijdens de cursus, op zaterdag 27 augustus van 10.30 tot 16.30 uur in het Dominicanenklooster in Zwolle, richten we ons volledig op het tekenen van het gezicht van de Boeddha. Maar als ik een hele thanka schilder, dan ben ik daar minimaal een maand mee bezig. Een thanka draait namelijk om detail; zelfs de vingernagels van de Boeddha zijn kunstwerkjes op zich.”

3 Wat maakt juist het tekenen van het gezicht van de Boeddha zo bijzonder?

„Volgens de Tibetaanse lama's, de religieuze leraren, teken je eigenlijk je eigen geest als je het gezicht van de Boeddha op papier zet. Bovendien staat elk onderdeel van het

gezicht voor een deel van de boeddhistische filosofie. Zo teken je de ogen als laatste, want die zijn het belangrijkste en daar zit het meeste detail in. De ogen van de Boeddha, met de karakteristieke golfbeweging erin, symboliseren dat de Boeddha zich volledig bewust is van zijn eigen geest en tegelijkertijd van de wereld om hem heen. Zo heeft elk deel van het gezicht een betekenis. De betekenis van de neus? Dat is gewoon een neus.”

4 Je hebt tot twee keer toe grote schilderwerken gemaakt voor de Dalai Lama. Hoe is dat zo gekomen?

„Dat was een bijzonder grote eer. Het is gebruikelijk om de Dalai Lama, de belangrijkste geestelijke in het boeddhisme, te verwelkomen met een schilderwerk. Toen hij in 2009 en 2014 naar Nederland kwam om te praten over wereldvrede, ben ik door de organisatie rond het bezoek benaderd om de schilderijen te maken. Waarom ik? Om-

dat ik een van de weinige in Nederland ben die deze techniek beheerst. Sterker nog, ik reis de hele wereld over om de stijl over te brengen. Ik ben net terug uit New York en reis ook geregeld naar Singapore en Italië.”

5 Hoe teken je nou het perfecte boeddhagezicht? En kan zo'n tekening eigenlijk ook mislukken?

„Dat leg ik natuurlijk de 27ste in het Dominicanenklooster precies uit, maar het belangrijkste om te weten is dat iedereen het kan. Zelfs al heb je totaal geen tekenervaring. Het gaat er vooral om dat je interesse hebt in tekenen en benieuwd bent naar het boeddhisme. Het moeilijkste zijn de ogen, die bewaren we tot het laatst. Dan ben je inmiddels al zo geconcentreerd dat niets je meer kan afleiden. En het leuke is: uiteindelijk lijkt het gezicht van de boeddha altijd een beetje op jezelf. Geeneen is hetzelfde.”